

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-237/12

**Comisia Europeană
împotriva
Republicii Franceze**

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru — Directiva 91/676/CEE — Articolul 5 alineatul (4) — Anexa II punctul A subpunctele 1-3 și 5 — Anexa III punctul 1 subpunctele 1-3 și punctul 2 — Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole — Perioade de împrăștiere — Capacitatea bazinelor destinate stocării efluenților de la complexe zootehnice — Limitarea împrăștierei — Interzicerea împrăștierei pe soluri foarte abrupte ori pe soluri înghețate sau acoperite cu zăpadă — Neconformitatea reglementării naționale”

Sumar — Hotărârea Curții (Camera a doua) din 4 septembrie 2014

1. *Mediu — Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole — Directiva 91/676 — Obligații care se impun statelor membre*

[art. 191 alin. (1) și (2) TFUE; Directiva 91/676 a Consiliului, al unsprezecelea considerent, art. 5 alin. (1), alin. (3) lit. (a) și (b) și alin. (4) lit. (a) și (b) și anexa II punctul A subpunctul 1]

2. *Procedură jurisdicțională — Cerere de sesizare a instanței — Obiectul litigiului — Definiție — Modificare pe parcursul judecării — Interzicere — Reglementare națională nouă care reia dispozițiile care fac obiectul criticilor — Motive limitate, în cererea introductivă, la reglementarea anterioară și îndreptate, în replică, împotriva dispozițiilor noii reglementări — Admisibilitate*

[art. 258 TFUE; Regulamentul de procedură al Curții, art. 38 alin. (1) lit. (c)]

3. *Acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor — Examinarea de către Curte a temeiniciei — Situație care trebuie luată în considerare — Situația la expirarea termenului stabilit în avizul motivat — Reglementare națională de transpunere adoptată înainte de expirarea termenului menționat — Dispoziții ale reglementării menționate intrate în vigoare după această dată — Efect asupra stabilirii existenței unei neîndepliniri a obligațiilor*

(art. 258 TFUE)

4. *State membre — Obligații — Neîndeplinirea obligațiilor — Justificare întemeiată pe ordinea juridică internă — Inadmisibilitate*

(art. 258 TFUE)

5. *Acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor — Obiectul litigiului — Stabilire în cursul procedurii precontencioase — Extindere ulterioară — Inadmisibilitate*

(art. 258 TFUE)

6. *Mediu — Protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole — Directiva 91/676 — Norme privind perioadele de interdicție a împrăștierei în ceea ce privește anumite tipuri de fertilizanți și de culturi — Reguli de calcul al capacităților de stocare a efluenților de la complexe zootehnice — Norme care permit stocarea pe câmp a gunoiului de grajd compact — Reguli de calcul al cantității de azot care poate fi împrăștiată — Norme care stabilesc valorile evacuării de azot — Norme privind condițiile de împrăștiere pe solurile foarte abrupte — Lipsa interdicției de împrăștiere a anumitor tipuri de fertilizanți pe solurile înghețate sau acoperite cu zăpadă — Neîndeplinirea obligațiilor*

[Directiva 91/676 a Consiliului, art. 5 alin. (4), anexa II punctul A subpunctele 1-3 și 5 și anexa III punctul 1 subpunctele 1-3 și punctul 2]

1. Directiva 91/676 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole are ca obiectiv crearea instrumentelor necesare pentru a garanta la nivelul Uniunii Europene protejarea apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole.

În vederea îndeplinirii acestor obiective, statele membre au obligația, astfel cum reiese din articolul 5 alineatul (1) din directiva menționată, să elaboreze și să pună în aplicare programe de acțiune având drept obiect zone vulnerabile desemnate.

Din al unsprezecelea considerent al Directivei 91/676 rezultă că aceste programe de acțiune trebuie să cuprindă măsuri care vizează limitarea împrăștierei pe soluri a oricărui îngrășământ care conține azot și îndeosebi fixarea limitelor specifice pentru împrăștierea efluenților de la complexe zootehnice.

Potrivit articolului 5 alineatul (4) literele (a) și (b) din Directiva 91/676, programele de acțiune menționate, a căror punere în aplicare revine statelor membre, trebuie, mai precis, să conțină anumite măsuri obligatorii menționate în anexele II și III la această directivă.

Potrivit articolului 5 alineatul (3) literele (a) și (b) și punctului A subpunctul 1 din anexa II la Directiva 91/676, aceste programe de acțiune iau în considerare cele mai bune cunoștințe științifice și tehnice disponibile, precum și condițiile fizice, geologice și climatologice din fiecare regiune.

În plus, deși statele membre dispun de o anumită marjă de manevră în alegerea modalităților precise de punere în aplicare a cerințelor Directivei 91/676, acestea au obligația, în orice situație, să se asigure că obiectivele acestei directive și, prin urmare, obiectivele politicii Uniunii în domeniul mediului sunt îndeplinite în conformitate cu cerințele articolului 191 alineatele (1) și (2) TFUE.

Pe de altă parte, în contextul unei directive precum Directiva 91/676, care cuprinde reguli de natură tehnică în domeniul mediului, statele membre sunt ținute în mod deosebit, pentru a îndeplini în totalitate cerința de securitate juridică, să se asigure că legislația internă menită să asigure transpunerea acestei directive este clară și precisă.

(a se vedea punctele 25-31)

2. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 46-51)

3. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 52-55)

4. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 56 și 57)

5. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 73-75, 102, 103 și 125-127)

6. Nu își îndeplinește obligațiile care îi revin în temeiul Directivei 91/676 privind protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole un stat membru care nu adoptă măsurile necesare pentru a asigura punerea în aplicare completă și corectă a tuturor cerințelor care îi sunt impuse prin articolul 5 alineatul (4) din această directivă coroborat cu punctul A subpunctele 1-3 și 5 din anexa II, precum și cu punctul 1 subpunctele 1-3 și punctul 2 din anexa III la această directivă, în măsura în care reglementarea națională adoptată în vederea asigurării punerii în aplicare a acesteia:

- prevede perioade de interzicere a împrăștierii, în ceea ce privește mai multe tipuri de fertilizanți și de culturi, care nu sunt conforme cu cerințele directivei menționate;
- stabilește reguli de calcul al capacităților de stocare a efluenților de la complexe zootehnice pe baza unui calendar care nu este conform cu cerințele directivei menționate;
- permite stocarea pe câmp a gunoiului de grajd compact păios o durată excesivă;
- nu stabilește norme care asigură faptul că agricultorii și autoritățile de control sunt în măsură să calculeze corect cantitatea de azot care poate fi împrăștiată în scopul garantării echilibrului fertilizării;
- stabilește valori ale evacuării de azot care nu permit garantarea respectării limitei de împrăștiere a efluenților de la complexe zootehnice, stabilită prin directivă la 170 de kilograme de azot pe hectar pe an;
- nu stabilește norme satisfăcătoare, care să conțină criterii clare, precise și obiective, referitoare la condițiile de împrăștiere a fertilizanților pe soluri foarte abrupte;
- nu stabilește norme care interzic împrăștierea anumitor tipuri de fertilizanți pe solurile înghețate sau acoperite cu zăpadă.

(a se vedea punctul 161 și dispozitivul)